

CENSURA

S. FACULTATIS PARISIENSIS.

Lata in Thesim Majorem Ordinariam nuncupatam,

*In Sorbona propugnata die 18. Novembris 1751.
à M. Joanne-Martino de Prades, Presbytero
Montalbanensi, ejusdem Facultatis Baccalaureo.*

M. DCC. LII.

CENSURA

S. FACULTATIS PARISIENSIS

Lata in Thesim Majorem Ordinariam nuncupatam,
*In Sorbona propugnata die 18. Novembris 1751. à M.
Joanne-Martino de Prades, Presbytero Montalbanensi,
ejusdem Facultatis Baccalaureo.*

UM omnium ætatum, vel ab ipso Christianæ Religionis exordio, experienciâ comprobatum sit illud Jesu Christi Domini nostri oraculum: *Necesse est ut veniant scandala*: tum maximè novissimis hæce temporibus quasi manibus contrectandum se præbet. Diceres apertam putei infernalis abyssum, unde turbo procellarum erumpit, & horrenda putridaque nigredine Ecclesiam Christi longè latèque inficit.

Retro actis huc usque sæculis ex intervallo exortæ hæreses, unum aut alterum Religionis Catholicæ caput evertere tentarunt. Nostro sæculo in ipsam Religionem totam, quanta est, debaccatur ac furit impietas, fræni pudorisque jam nescia: Fidem, cujus est captivare omnem intellectum in obsequium Christi, superbi cæcutientisque in pluribus intellectûs humani im-

perio submitte, nihilque credendum hominibus proponit, nisi quod ipsis sensus & ratio sibi relicta referant.

Horrenda hæc dogmata, quæ antea in cunabulis velut adhuc posita, impietas vix musitando audebat proferre, facta de die in diem audacior, super recta prædicat; suis superbienti gressibus satis non esse visum est in domos privatas penetrare, in ipsam Religionis Sanctuarium irrepere tentavit; arbitrata se injurias suas vindicaturam in Sacram Facultatem, quæ ab anno & amplius examini & condemnationi perverforum Librorum, qui aut mores bonos, aut sanam doctrinam impetunt, studio indefesso incumbit, si in eam aliquid sui veneni aspergeret.

Conscivit hoc grande nefas per Thesim die 18. Novembris anni proximè elapsi in Sorbona propugnatam: Thesim artificiosâ prolixitate, litterarum fusilium tenuitate digestam, quæ legentium attentionem fatigando distraheret: locutionibus ambiguis, poeticiis, metaphoricis compositam, quibus error sub quadam larvâ veritatis insinueretur; ipsa verò veritas pestumdaretur: in quibus tacitis, qui ad exprimendam animæ rationalis naturam ex usu sacri sunt, terminis, innui videtur eam esse merè materialem, utpotè substantiam igneam, quæ terrenæ fœcis sit expers. Notiones boni malique moralis prorsus extraneas & peregrinas ingerit. Jus inæqualitatis, quod in ipsa natura fundamentum habet, & ab ipso Authore naturæ ordinatum est, ut jus rationi minus consonum traducit: veram Religionem revelatam nec esse, nec esse posse aliam à lege naturali magis evolutâ, asserit; quasi Religionis Christianæ Mysteria, quæ certè ex lege naturali minimè oriuntur, forent veræ Religionis extranea. Religionibus Judaicâ & Christianâ cum Politheismo & Mahumerismo cum summâ irreverentiâ indiscriminatim annumeratis, Theismum affectatis laudibus extollit. Mosaicam Legem in pœnis tantum & præniis temporalibus sitam exhibet: Pentateuchi veritatem & auctoritatem elevat, dum chronologiam, quæ in ipso legitur, & semper & ab omnibus lecta est, à Mose non proficisci, sed in ejus Historiam alienis manibus insertam comminiscitur: unum è præcipuis Religionis argumentis, miracula nempe, sic ab Autoribus, qui de iis scripserunt, tricis & ambagibus implicitum, ut nullam vim amplius habeant ad

3

attestandam Dei voluntatem; & quod aures Christianæ refu-
giunt, eò impietatis & blasphemiae devenitur, ut morborum
curationes, quæ ab Æsculapio factæ referuntur, non dubitet
conferre cum curationibus ab ipso Christo peractis.

Horruit Sacra Facultas ad opus tenebrarum ab uno è suis Bac-
calaureis confectum, & munitum chyrographo trium è suis Ma-
gistris, qui partim fraude decepti, partim ex incuriâ, pessimæ
Thesi subscripserunt. Horruere & ipsi, miratique sunt se fau-
tores esse errorum, à quibus se maximè alienos & esse, & semper
fuisse, non sine summo doloris sensu, statim testati sunt; Reli-
gionis Christianæ adversarios, cujus, quâcumque datâ occa-
sione, defensores strenuos se præstiterunt.

Zelo zelatus Sacer Ordo pro sanctissimâ Religione, pro suo
honore, ad primam expositionem plurium propositionum è
Thesi extractarum, & sibi per suos deputatos ad examen Theseos
speciatim nominatos, die primâ mensis Decembris anni proximè
elapsi, perfidam Thesim proscripsit die decimâ-quintâ ejusdem
mensis, in Comitibus generalibus extra ordinem convocatis, quo
citiùs scandalo occurreret, promulgationemque erroris, erro-
ris condemnatio anteverteret, aut saltem simul utraque inno-
tesceret: ac demum post multa Comitibus tum privata tum pu-
blica, propositiones, quæ infra describentur, semel atque ite-
rum cum summâ diligentia expensas, inter se invicem & cum
totâ Thesi collatas, notis censoriis configere & damnare sta-
tuit, auditis centum quadraginta sex Magistris, qui Christianæ
Religionis & Sacri Ordinis amore ducti tam frequenti interfue-
runt numero, confixit, damnavitque modo qui sequitur, in un-
decim Comitibus generalibus extra ordinem habitis, & absolutis
die vigesimâ-seximâ Januarii præsentis anni, & in iisdem Theseos
Autorem Joannem-Martinum de Prades, Baccalaureum suum,
quem priùs ab omni Licentiæ officio suspensum voluerat die
decimâ-quintâ Decembris præcedentis anni, re totâ jam pe-
nitens eliquatâ, propter culpæ gravitatem, è Baccalaureorum
albo juxta leges suas expunxit. (*Vide d'Argentré tom. 2. col. jud.
pag. 475.*)

Cum verò tres Magistri, Studiorum scilicet Moderator,
Præses, & Syndicus, ejuratis erroribus in eâ Thesi contentis.

4.
suæ circa illam Fidei declarationes obtulerint Sacra Facultati-
harum examen ad Deputatos remissum est, ut de iis postmodum.
relatio fieret ad Sacrum Ordinem, à quo, relatione factâ, judi-
cium feretur de illarum sufficientiâ vel insufficientiâ, & de Ma-
gistris à quibus oblatae sunt.

Hæc autem acta sunt à Sacra Facultate, audito & promo-
vente S. M. N. Stephano - Ludovico Miller, Sacrae Facultatis
Ex-Syndico.

PROPOSITIONES EXTRACTÆ

ex Majore Ordinaria 18. Novembris 1751,
& Censurâ confixâ.

PRIMA. PROPOSITIO:

EX sensationibus, ceu rami ex trunco, omnes ejus (hominis) cognitiones pullulant.....

Col. B.
l. 1.

Pronum est inquirere sedulò quæ natura sit principii in nobis cogitantis, ... Mens ignea terrenæ facis nihil habet.

l. 12.

SECUNDA.

Nobis incumbit necessitas. ea seligendi potissimum objecta quæ in nostram vergant utilitatem. .... Hinc origo societat. 1.
tis; cujus vincula magis ac magis stringere debemus, ut ex eâ quam plurimam in nos derivemus utilitatem.

l. 1.

Cùm quodlibet societatis membrum omnem ac totam utilitatem publicam in se velit convertere. .... omnes ac singuli 1. 8.
nati cum eodem jure, non idem sortientur commodum. Jus ergo tam rationi consonum obmutescet ante jus illud *inæqualitatis* barbarum, quod vocant *æquus*, quia *valudius*.

l. 8.

Hinc origo Legum civilium. .... hinc origo Legum Politicarum. .... quò sævior est Tyrannis, cui vis imbecillitatem 1. 9.
submittit, eò magis indocilis est jugum pati, haud ignara sibi rationem contra vim ipsam militare: Hinc injusti notionēs, proindeque boni & mali morales. Hinc etiam Lex naturalis. ....

l. 9.

Malum quod in nobis humana procreant vitia, nobis ingenerat ideam virtutum illis oppositarum. .... hinc vis licita 1. 10.
tantum, ubi nullus judex legesque proculcantur.

l. 10.

TERTIA.

Maximè distinguendum inter Relligionem supernaturalem & Relligionem revelatam. .... omnes Relligionēs (si unam ex. Col. II.
cipias veram) præstat sanè Theïsmus, illa siquidem à veritate 1. 3.
degeneres, lexque naturalis in Theïsno non est decolor, vel.

6
ipſa vera Religio revelata nec eſt nec eſſe poteſt alia à lege naturali magis evolutâ.

Q U A R T A.

- Col. II. Quamnam porro ſit illa Religio quam fidam ſuæ revelationis
I. 4. cuſtodem Deus inſtituit? Scaturiunt hincindè Religiones, Polytheiſmus, Mahumeriſmus, Judaïſmus, uno verbo Chriſtianiſmus. . . . ſua quæque Religio nimis ambitioſè miracula oſtendat, ſua oracula, ſuos Martyres.

Q U I N T A.

- I. 8. Non in uno quidem duobuſve ac tribus teſtibus veritatem comperiemus, nec in concuſſu plurium teſtium ſeorſim interrogatorum. Hacce methodo plurium teſtium exploras probitatem, quæ tibi probabiliter tantum cognita nuſquam dabit niſi probabilem facti cognitionem. Ut ergo ſummam attingas certitudinem in ſe indiviſam, nec ex diſtractis hinc & inde probabilitatibus ortam, illam metiare diverſâ ſtudiorum combinatione, tunc enim manus tuæ veritatem contrectabunt, ubi numerus teſtium tibi aperiet campum ſatis amplum in quo ſibi invicem occurrant varia hominum ſtudia variæque propenſiones inter ſe prælientur. . . . facta ſint effectus naturales an ſupernaturales, nihil intereſt, utrique iſdem circumſcribuntur cancellis.

S E X T A.

- Col. III. Moſes cæteris hiſtoricis audentior hanc epocham (creationis) determinare non dubitavit, . . . in Faſtis Hebræorum ſe nobis offerunt tres Chronologiæ pro vario Scripturarum textu: Libenter ego crediderim nullam ex his tribus à Moſe Chronologiam proficiſci, ſed tria tantum eſſe ſiſtemata præpoſterè adornata, & in ipſam Moſis hiſtoriam alienis manibus inſerta.

S E P T I M A.

- Col. V. Œconomia Moſaïca in poenis tantum ac præmiis temporalibus ſancita. . . . cum nativus ſenſus indicet bona tantum

temporalia consequens est ad ea Mosè unicè respexisse. . . .
legem itaque Mosaicam habemus divinitus sancitam, sed quia
positam in pœnis tantùm ac præmiis temporalibus, ideo non
æternum duraturam.

O C T A V A.

Naturam eorum (Miraculorum) ex se claram ac lucidam
mille tricis & ambagibus plures implicuerunt, fuitque argu-
mentis id effecerunt, ut nullam amplius vim habeat vox Dei
per miracula suam hominibus voluntatem attestantis.

Col. VII.
l. 1.

N O N A.

Lædunt demones, inquit, Tertull. *dehinc remedia præcipiunt*, l. 6.
& *postquam desinunt lædere, curasse creduntur*. Ergo omnes mor-
borum curationes à Christo peractæ, si seorsim sumantur à Pro-
phetiis quæ in eas aliquid divini refundunt, æquivoca sunt
miracula, utpotè illarum haberent vultum & habitum in ali-
quibus curationes ab Æsculapio factæ.

D E C I M A.

Fidem omnimodam merentur (Patres) ubi traditionem suo
ævo vigentem commemorant; ast ubi in subsidium traditionis
veniunt eorum ratiocinia, jam tunc ratione eorum momenta
ponderentur. Non numerum Scholasticorum sed rationes per-
pendo.

Col. IX.
l. 12.

C E N S U R A.

Damnat S. Facultas supradictas Propositiones tamquam
respectivè falsas, temerarias, in Theologos Catholicos inju-
riosas, scandalosas, malè sonantes, piarum aurium offensivas,
erroneas, blasphemias, hæreticas, Materialismo faventes, So-
cietati & publicæ tranquillitati perniciosas, boni malique mo-
ralis notiones, & legis naturalis originem perperam & falsò
assignantes, in ruinam Religionis supernaturalis assertas, digni-
tati legis antiquæ, & Dei cum populo Judaico fœdus ineuntis

bonitati detrahentes, integritati & auctoritati Librorum Moysis adversas, fundamenta Religionis Christianæ subvertentes, & quatenus omnes à Christo peractas curationes seorsim à Prophetiis, miracula esse æquivoca & nihil habere divini asserunt, eò quòd illarum referrent in aliquibus vultum & habitum prætenfæ curationes ab Esculapio factæ, veritati & divinitati miraculorum Christi non sine impietate derogantes.

Cæterum declarat eadem S. Facultas, alias Propositiones in dictâ Thesi contentas quæ à sanâ fide sunt devix, ex pestiferis fontibus ut plurimum haustas, vel etiam ipsas voces asperum quid Christianis auribus insonantes, ex inanibus Poëtarum figmentis depromptas, exprimendis quæ sacra sunt & divina minùs idoneas, & virum Theologum minimè decentes, damnare se & pro damnatis haberi velle.

Actum & confirmatum in Congregatione generali S. Facultatis, die vigesima-septimâ Januarii 1752.

De Mandato D. DECANI & DD. Magistrorum Sacræ Facultatis Parisiensis, HERISSANT, Scriba.

PARISIIS,

Apud JOANN. BAPT. GARNIER, Reginae nechon Serenissimæ Delphinæ Tyopgraphum & Bibliopolam, viâ Citharæ, sub Signo Providentiæ.